

Statistički materijal grada Osijeka.

Iz Župskih matica

Podvrgli smo se mučnom trudu da složimo stari statistički materijal za grad Osijek. Najstariji nam materijal daje isusovačka rimokatolička župa, koja je obuhvatala sav Osijek. Imala je svoje sjelo u Tvrđi (divitas), dok su u gornjoj i donjoj varoši (urbecula superior, inferior) sjedili capelani ili curatores.

Gašpar Franz započeo je kao prvi osječki župnik (1689.—92.) Liber baptisatorum, copulatorum et mortuorum Eszekéni in ecclesia s. Michaelis S. I. Prosljedili su njegovi nasljednici Mihajlo Majetić (1693.—96.) Andrija Horvat (1697.—1700.), Pavao Todorović (1701.) i Mihajlo Wernis (1702.—3.). Svi su oni ispisali prvi matični tom, koji ide od 1690.—1703. i donosi podatke za sva tri gradska dijela. I drugi tom od 1704.—38. još je zajednički za sva tri dijela, ali već donosi zasebne neke zapise za gornju i donju varoš. Tako su zasebno ubilježeni copulati od 1706.—14., 1720.—26., 1726.—40., baptisati od 1706.—14., 1714.—26., 1726.—42. i mortui od 1706.—21. za donju, a defuncti od 1721.—25. za gornju varoš. Od 1735. dotično 1736. vode gornjovaroški kapelan i donjovaroški administrator samostalno svoje matice prosto nastavljajući matice u tvrđi. Malobrojni katolici u Eugenovom naselju (Eugendorf, Herczegfalu) preko Drave kao i oni u Tenju predani su 1746.—1777. in spiritualibus na upravu osječkim franjevcima, ali ovi ne ulaze u našu statistiku. Interesantna je pojava da prve (možda i zatečene) pravoslavce krste, pokapaju i vjenčavaju isusovci. Pravoslavne matice započinju tek 1762. Matice židovske bogoštovne općine idu od 1852. a protestanske tek od 1880. Kalvina nije bilo u Osijeku. Oni sjede u susjednoj Retfali, koja se hrvatski zove Petruša.

I. B.